

BORSSZEM JANKÓ

Előfizethetni a Deutsch-féle könyvnyomda és kiadói részvénytársaságnál. Pest, Józseftér 6-ik szám.
Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.

Budenz József.

„A sódar füstölve, a nyelv — tanulva jó“ : ez Budenz József híres philologusunk jelszava.

Ugy is szokta ezt néha variálni, hogy : „a nyelv — tanítva jó“, de e variáns gyakorlati foganatosításában, fájdalom, még mindig hátráltatja őt az egyetemi tanárság hiánya.

Ő több a pusztá philologusnál, ő már valószínű „docteur Panglosse“. Minden nyelven tud. Különösen jól beszél európaiul és ázsiaiul; e két világrész valamennyi nyelve megfér az ő szájában, ámbar ő a nagyszájúnak épen ellenkezője.

Ő nyilván a tizenkét apostol utódja, mert ezek voltak a legelső nyelvészek, még pedig lángnyelvészek, vagyis nyelvlángészek. De míg egy-egy apostol feje fölött csak egy nyelv jelent meg, Budenz József feje körül — mint képünk mutatja — a nyelvek egész gloriólája észlelhető.

Ily soknyelvűség néha igen terhes is lehet. Így Budenz, egykor beteg levén, orvost hivatott. „Mutassa a nyelvét,“ ugymond az orvos. És ime Budenz a legnagyobb zavarban volt, hogy hát ő most tulajdonkép számos nyelveinek melyikét öltse ki a doctorra.

Ilyesmí persze csak az eféle „vsz“ *) emberen eshetik meg.

Anyanyelve Budenznek a hessen-kasseli, de kedvese a magyar nyelv. És bár mennyire szeresse valaki az anyját, a kedvese denique mégis kedvese. És e philologiai kedveséhez Budenz tántoríthatlanul hű maradt csaknem másfél évtized óta, sőt annak egész terjedelmes rokonságát is, azt a sok finn-ugor nagybácsit, nagynénit, unokaöcsöt, unokahugot stb. stb. mind ő tartja fenn itt Magyarországon, ő keres rájuk Hunfalvyval együtt, és kettejük nélkül az egész nyelvcsalád meztelen szaladgálna az akadémia hideg folyosóin.

Budenz tudományos munkásságának jellemzését közönségünk úgy sem értené meg, ezért abba annál

*) A „vsz“ szóhoz egy kis magyarázat szükséges. Miután a magyar nyelv hosszú szavakban igen bővelkedik, czélszerűnek tartom ezeket a hol csak lehet rövidíteni „Vsz“ pedig az idegen „philologus“ szó rövidítése, melyet következőképen reducálok. Philologusz = nyelvész; nyelvész = „ny“ elvész, tehát = elvész; elvész = „l“ vész; tehát = vész; vész = „v“ sz = vsz. E módszer buzgó követését őszintén ajánlhatom nyelvtudósainknak. B. J.

kevésbé bocsátkozunk, miután — magunk sem igen konyitunk hozzá.

Hiába, a nagy közönség olyan, hogy, ámbar tökéletesen belátja, miszerint a kuvasznak kell, hogy nyelve legyen (mert hát különben mit lógatna ki kánikula idején?) — még sem akarja belátni, hogy mint a kuvasz, úgy a csuvasz is jogosan aspirál külön nyelvre.

És nem látja be, hogy ugorka-salátát ugor nyelvtanulmányok nélkül *) kellőleg élvezhetni absurdum.

És nem látja be, hogy Odysseus sirénjei sirénjén nyelven énekeltek oly szépen, miért is Kvaszayné és Pauliné kötelezve valának, azonnal megtanulni Budenznél sirénjénül.

És nem látja be, hogy a magyar kártyában a makkfölsőre (vagy tán a tökalsóra?) egészen hamisan van fölírva, hogy „Kuoni pásztor“, hanem helyesen így volna : „Soumi pásztor.“

És nem látja be, hogy a lapp nyelvvel való foglalkozás nem valami lappália ám és hogy a lapp írás még a hirlapp-írásnál is szebb mesterség.

És nem látja be, hogy épen semmi oka sincs gyűlölni a mordwint, miután az nem a Mord-Wienerek kategóriájába tartozik.

És nem látja be, hogy a csereemis sokkal kevésbé ártalmas a fáknak, mint a cserebogár.

És nem látja be, hogy a voddják vér rég magyar vér lett úgy is Wodiáner Bélában.

És nem látja be, hogy biz az ostyákkal se sokkal jobban lakik az ember mint az ostyákkal.

És nem látja be, hogy hajdan a nagymogul alatt sokkal rosszabb dolgunk volt mint most Budenz, a nagyvogul alatt.

És nem látja be, hogy Hamlet híres alternatívája : „lenni vagy nem lenni“ még sokkal nagyobb szerű volna, ha Hamlet így mondaná : „Moksa-mordvin szebb-e vagy ersa-mordvin : ez most a kérdés.“

És nem látja be, hogy a finn és magyar valószínű két testvér : Castrén és Pollux.

És nem látja be, hogy a mai zord világban, midőn a motto az, hogy : „Lex mihi Mars,“ az a l-táji nyelvek egészen speciális fontossággal bírnak.

*) „Ugrische Sprachstudien von Dr. J. Budenz, 1. 2. — Pest, Aigner Lajos, 1869 — 70.“

És nem látja be, hogy a 19. század egyedül üdvözítő vallása a Kalevallás, melynek evangélioma a finn Kalevala, (a melyet magyarrá barnított Barna Zsigmond,) és hogy a mily szükséges a lónak a kantár, oly szükséges az embernek a Kanteletár.

Ah, a nagy közönség mindezeket be fogja-e látni kalevalaha?

És megérjük-e mi azt, hogy Pest salónjaiban az elegans Surgut-dialectus lesz a conversatio nyelve?

Ha azt megérjük, úgy megérjük tán azt is, hogy Budenzet egykor mint egyetemi rendes tanárt fogjuk tisztelhetni.

„Tudod-e, miért nem lettél még azzá?“ kérdé őt egykor egy jó embere. „Azért, mert egy bizonyos nyelvet nem tudsz.“

„És melyiket?“

„Nem tudsz — Vámberyül!“

Ez tréfa, de mond valamit.

Különbén Budenz, a milyen komoly ember, mégis tud tréfálni. Mikor a németek nemrég az „új világban“ a béke mellett demonstráltak, Budenz is kiment demonstrálni. Azaz, hogy fölkelt és stentori hanggal ezeket kiáltá: „Tä, tuo, se avagy si!“ Azzal ismét leült. Midőn e különös demonstráció értelmét tudakoinak tőle, szárazon ezt felelé: „A finn (suomi) nyelvben a pronomennek csak három demonstrativ-gyöke van, és pedig *tä, tuo* és *se avagy si*; én tehát csak ezekkel demonstrálhatok.“

Kőrösi József híres statisztikus kisütötte, hogy jeles tudósunk Aquincumban lakik, amiért is lajstromaiba Aquincumot Ó-Budenzia néven vezette be. S miután az aquincumi hegyek mögött van az ősi Vinicum, Budenz barátunkra gyanakszunk, hogy ultramon an hajlamok lakoznak benne. Mert ott méri a hegy levét a derék Huber. De azért a kitűnő nyelvész e huberculoticus dispositiói semmiképen sem nyugtalanítók.

Ahlqvist moksa-mordvin grammatikájára mondom, hogy a „Nyelvtudományi Közlemények“ lapjain sorakozó nyelvtudományi közlegények közt Budenz valóságos generális!!!

Csodálom is, hogy a magyar tud. akadémia megválasztotta rendes taggá.

Azaz csodálom, hogy csak most választotta meg.

B. J.

A RÉGI JÓ IDŐBŐL.

Ezelőtt 50 évvel volt Pesten egy tanár, ki minden új semestris elején ekkép szólítá meg hallgatóit:

„Uraim, ministerek, titkos tanácsosok, aransarkantyus viselők és tanárok! Uraim, tábornokok, követek és főispányok! Uraim, püspökök, táblabírák, plébanosok, sz-rkesztők, titkárok és diárnisták! Uraim, hamis karta-ók, betyárok, bankócsinálók, naplopók, fegyenczek és koldusok!“

Midőn megkérdezték, hogy e czimezések mit jelentenek? — a professor ur így válaszolt: „*Kedves hallgatóim, bizonyos vagyok benne, hogy e czimek közül az egyikhez joguk leend?*“

De a tanár egyről megfeledkezett! **Kifeledte t. i. az oppositionalis jobboldallakat s a többséggel szavazó ellenzékit.**

Artatlan beszélgetés.

KURTA. *Megjött Csávolszky Berlinből.*

FEJES. *No hála istennek!*

KURTA. *De elutazott ám Helfy.*

FEJES *Jajj!*

Nők albumába.

Bájos a nő, ha kecsét nem akarva, pirulva mutatja,
S rá szeret-jének keblibe rejti szemét.
Ámde kevés az ilyen; most rendre akarva mutatják,
S a ki mutatja, mosolyg, és a ki látja, pirul.

Hittelek angyalnak, s megczáfolsz ördögi módon,
Ördögnek látlak, s még se vagy annyira ros.
Most csakugyan kérdés, mit véljek rólad, Iluska?
Legjobb, azt mondom: női talány vagy, Ius!

Rosz magyar a szeretőd, te pedig ros német, Iluska!
Nem csoda, hogyha nem ért tégedet ő, s te nem őt.
Mégis elérte, ha mondod: „Ius neked él s neked élend!“
„Elend“ a viszhang, látva, miket te művelsz.

Mondják rólad Ius, mily gondtalan élsz a világon.
Gondtalan? El se hiszem: nagyszerű gond a — divat.

„Búsul a szívem; azért nincs kedvem semmi dologhoz.“
Ily formán mindig búsul a szíved, Ius!

Éltünk vigjáték: Molière a sors, ki szerzte.
En vagyok Alcestéd, és te Philinte vagy Ius!

Mind triviális e vers; azt hallok imitt is, amott is;
Sőt magam is mondom, mind triviális e vers.
Mind triviális e vers, mert rosak t ostoroz élczem.
Mind triviális e nő, mind triviális e vers!

GOROMBA.

„Az udvari szabó.”

Száz arannyal bélyegzett akadémikus vigjáték nyolcz fõlvonásban.

Irta: **Nyeregeti Aurelius**

Személyek.

Szigligeti Ede, udvari szabó az „arany ollóhoz.”
Szigeti József, nemzeti eszmadia az „aranyos leányzóhoz.”
Szathmáryné, vén szüz és mama.
Pampuska, egy kis mókus.
Szerdahelyi, õs szerelmes.
Náday, fürtös csapodár, elõbbinek versenytársa.
Paulayné, dorozsmai királyné.
Helvey királykisasszony (késõbb holdkóros apácza.)
Szigeti Imre, a magyar nyelv ropogtatója.
(Pályabírák, czéhmesterek, udvari szabólegények, nézők és — hallgatók.)

ELSŐ FÖLVONÁS.

(Udvari szabóműhely. A majszter varr és énekel.)

Szigligeti.

Sárga csikó, sárga csikó, sárga —
 Hej vigjáték, hej népszimű, dráma!
 Piros lajbi, sárga rekli füzve.
 Száz arany nagyon arra kitűzve.

Szó, ami szó:

Sehol sincs hozzám fogható
 Szabó.

Stórer nagyon ezrével. Ámde mit
 Érnek a verseny-foldozással õk?
 Jó lajbit varrni én tudok csupán.
 És a munkám olyan egyéni mű,
 Hogy a tudós nagy akadémia
 Az én kezemre ráismer legott.
 Csak varrjatok, ti léha léhütök,
 Nem féltem én a majszter-stukkomat!
 Mert szó a mi szó
 Sehol nincs hozzám fogható
 Szabó. *(Kopogtatnak.)*

Ki az megint? Nyilván kuncsaftom az.
 Szabad! Lehet! Tessék belõl kerülni.

MÁSODIK FÖLVONÁS.

Szathmáryné. Óh, jó napot kívánok majszturam.
 Ez azután a szorgalmas szabó;
 A tü repül az olló nyikorog,
 Egymásután fogy a czérnafonál.

Szigligeti. Aláz'szolgája, csókolom kezét.
Mivel szolgálhatok?

Szathmáryné. Varrjon ruhát
Olyat, mely szabva úgy legyen reám
Mint a parancsolat!

Szigligeti, Mamát kíván
Avagy talán szabjak öreg kisasszonyt?
Csak parancsoljon nagyságod velem —
Jól tudja, hogy kezemből mi telik.
(*Rászabja Deodátát. Szathmáryné el.*)

HARMADIK FÖLVONÁS.

Szigeti J. Servus öreg! No hogy megy a gescheft?
Szép misemondó szűrt szabj ám reám.
A többit, a minek hiján vagyok,
Megszerezem Tallérosy Zebultól.
Meglátja tisztelt barátom uram
Hogy milen pompázis Hancsik leszem én.
(*Rászabja Hancsikot. Szigeti J. el.*)

NEGYEDIK FÖLVONÁS.

Szigligeti. No, tekintetes akadémia
Ilyen darab még nem került soha,
Ki a kezemből, kutyafékom adta!
Szó a mi szó,
Csak nincsen hozzáfogható
Szabó. (*Pampuska jó.*)

Pampuska. Ó kedves papa, csókolom kezéd.
Hm. Volna hozzád kérésem — de — de —

Szigligeti. No, ki a szóval! Mit szabóddol ugy?
Pampuska Csak azt szeretném, hogy mit én teszek,
Tevődnék az a karmazsin ruhával —
Sz a b ó d n é k én reám az a ruha.

Szigligeti. Jól van fiam. Meglesz, a mit ohajtasz.
(*Rászabja Jusztit. Pampuska el.*)

ÖTÖDIK FÖLVONÁS.

Szerdahelyi. Hallod öreg, füstöld fel tudományod.
Férfi kabáthoz, ugy hiszem, nem értsz.
Habár miképp fordítom is ki, be:
E lebernyeg nem illik rám sehogysem.
Oly ostobának érzem magam
Redőiben! És e bohóc fővegben
Nincsen de még egy árva gondolat sem.

Szigligeti. Ne bánd fiam. Most ilyen a divat.
Úntat nagyon az élczek pattogása.
A legújabb journál azt hirdeti:
Sujtásnak és zsinórnak nincs helye.
Ne bánd tehát.

Szerdahelyi. Ha ugy? Legyen. Agyó! (*El.*)

HATODIK FÖLVONÁS.

Náday (*jő rohanva.*)

Mit? Uram! Ez egyszer életemben
Én is vagyok király! S im e palást,
Mit rám szabott kegyed, fuser palást.
Akáresak holmi fiatal jogász,
Ugy hajszolom örvében a leányt.
Nem is vagyok magyar király, uram
Nem ömlik fölség el személyemen —
Sőt ugy hiszem, nevetséges vagyok.

Szigligeti. Talán saját fogyatkozásod ez.
Egyébiránt megnyugtatlak barátom —
Most oly időket élünk, Nádaym.
Midőn a gyarlóság közös tulajdon,
Valamiképp a fönség és vitézség
Nem képezik egyes tulajdonát.
A demokráziát értsd meg, öcsém!
Demokrata a fejedelem is,
És e szerint a költői igazság
Azt ugy kívánja, hogy most ne csupán
Privatié lehessen együgyü,
Hanem király is. Fölfogál, ugy-é?

Náday. No, hogy ha ilyen a tendenzia:
Ugy jól vagyon, megyek nyugodtan el. (*Fej-
csóválva el.*)

HETEDIK FÖLVONÁS.

Paulayné. Edus, aranyom! Gyémántom, Edus!
El vagyok ragadtatattatva.
Jaj, jaj be pompás, óh be isteni!
Még ily szerep — nem, nem — soha, soha —
Még ilyen, ah, még sohasem nyíródott.
Óh fölséges szép nyírodalmi mű,
Óh nagy szabás, fenkölt szabadalom!
Óh nyírodalmas fény-szabadalom!
Óh szabadalmas diés-nyírodalom!
Nyir — szab — szab — nyir — —

Szigligeti. Komámasszony, nem értem.

Paulayné. Óh, az a tutyi, az a koronás!
A csat! A láncz! Óh milyen aufpucz az!
Én el vagyok ragadtatattatva!

Szigligeti. Már hallottam ez elragadtatást.

Paulayné. Ezt önnek köszönöm! Edus! Pusztit!
(*Pirulva elszalad.*)

NYOLCZADIK FÖLVONÁS.

(*Bekened Daladár a nyelvét az ajtón beöltögeti.
Szigligeti a jambicus röffel megveri, a mivel különben
nem sokat bizonyít. Zichy jelenti, hogy Marchalnál
föl van túlalva. Publicum el.*)

„Az udvari szabó.”

Száz arannyal bélyegzett akademikus vigjáték nyolcz fölvonásban.

Irta: **Nyeregeti Aurelius**

Személyek.

Szigligeti Ede, udvari szabó az „arany ollóhoz.”
Szigeti József, nemzeti eszmadia az „aranyos leányzóhoz.”
Szathmáryné, vén szűz és mama.
Pampuska, egy kis mókus.
Szerdahelyi, ősz szerelmes.
Náday, fűrtős csapodár, előbbinek versenytársa.
Paulayné, dorozsmai királyné.
Helvey királykisasszony (később holdkóros apáca.)
Szigeti Imre, a magyar nyelv ropogatója.
(Pályabírák, czéhmesterek, udvari szabótevények, nézők és — hallgatók.)

ELSŐ FÖLVONÁS.

(Udvari szabóműhely. A majszter varr és énekel.)

Szigligeti.

Sárga csikó, sárga csikó, sárga —
 Hej vigjáték, hej népszinmű, drama!
 Piros lajbi, sárga rékli füzve.
 Száz arany vagyon arra kitzüve.

Szó, ami szó:

Sehol sincs hozzám fogható
 Szabó.

Stórer vagyon ezrével. Ámde mit
 Érnek a verseny-foldozással ök?
 Jó lajbit varrni én tudok csupán.
 És a munkám olyan egyéni mű,
 Hogy a tudós nagy akadémia
 Az én kezemre ráismer legott.
 Csak varrjatok, ti léha léhütök,
 Nem féltem én a majszter-stukkomat!
 Mert szó a mi szó
 Sehol nincs hozzám fogható
 Szabó. *(Kopogtatnak.)*

Ki az megint? Nyilván kuncsaftom az.
 Szabad! Lehet! Tessék belől kerülni.

MÁSODIK FÖLVONÁS.

Szathmáryné. Óh, jó napot kívánok majszturam.
 Ez azután a szorgalmas szabó;
 A tű repül az olló nyikorog,
 Egymásután fogy a czérnafonál.

- Szigligeti. Aláz'szolgája, csókolom kezét.
Mivel szolgálhatok?
- Szathmáryné. Varrjon ruhát
Olyat, mely szabva ugy legyen reám
Mint a parancsolat!
- Szigligeti. Mamát kíván
Avagy talán szabjak öreg kisasszonyt?
Csak parancsoljon nagyságod velem —
Jól tudja, hogy kezemből mi telik.
(*Rászabja Deodátát. Szathmáryné el.*)

HARMADIK FÖLVONÁS.

- Szigeti J. Servus öreg! No hogy megy a gescheft?
Szép misemondó szűrt szabj ám reám.
A többit, a minék hiján vagyok,
Megszerezem Tallérosy Zebultól.
Meglatya tisztelt barátom uram
Hogy milen pompázs Hancsik leszem én.
(*Rászabja Hancsikot. Szigeti J. el.*)

NEGYEDIK FÖLVONÁS.

- Szigligeti. No, tekintetes akadémia
Ilyen darab még nem került soha,
Ki a kezemből, kutyafékom adta!
Szó a mi szó,
Csak nincsen hozzámfogható
Szabó. (*Pampuska jó.*)
- Pampuska. Ó kedves papa, csókolom kezéd.
Hm. Volna hozzád kérésem — de — de —
- Szigligeti. No, ki a szóval! Mit szabóddol ugy?
Pampuska. Csak azt szeretném, hogy mit én teszek,
Tevődnék az a karmazsin ruhával —
Sz a b ó d n é k én reám az a ruha.
- Szigligeti. Jól van fiam. Meglesz, a mit ohajtasz.
(*Rászabja Jusztit. Pampuska el.*)

ÖTÖDIK FÖLVONÁS.

- Szerdahelyi. Hallod öreg, füstöld fel tudományod.
Férfi kabáthoz, ugy hiszem, nem értsz.
Habár miképp fordítom is ki, be:
E lebernyeg nem illik rám sehogysem.
Oly ostobának érzem magam
Redőiben! És e bohóc fővegben
Nincsen de még egy árva gondolat sem.
- Szigligeti. Ne bánd fiam. Most ilyen a divat.
Úntat nagyon az élezek pattogása.
A legujabb journál azt hirdeti:
Sujtásnak és zsinórnak nincs helye.
Ne bánd tehát.
- Szerdahelyi. Ha ugy? Legyen. Agyó! (*El.*)

HATODIK FÖLVONÁS.

Náday (jó rohanva.)

- Mit? Uram! Ez egyszer életemben
Én is vagyok király! S im e palást,
Mit rám szabott kegyed, fuser palást.
Akáresak holmi fiatal jogász,
Ugy hajszolom örvében a leányt.
Nem is vagyok magyar király, uram
Nem ömlik fölség el személyemen —
Sőt ugy hiszem, nevetséges vagyok.
- Szigligeti. Talán saját fogyatkozásod ez.
Egyébiránt megnyugtatlak barátom —
Most oly időket élünk, Nádaym,
Midőn a gyarlóság közös tulajdon,
Valamikép a fönség és vitézség
Nem képezik egyes tulajdonát.
A demokráciát értsd meg, öcsém!
Demokrata a fejedelem is,
És e szerint a költői igazság
Azt ugy kívánja, hogy most ne csupán
Privatié lehessen együgyü,
Hanem király is. Fölfogál, ugy-e?
- Náday. No, hogy ha ilyen a tendenzia:
Ugy jól vagyon, megyek nyugodtan el. (*Fej-
csóválva el.*)

HETEDIK FÖLVONÁS.

- Paulayné. Edus, aranyom! Gyémántom, Edus!
El vagyok ragadtatattatva.
Jaj, jaj be pompás, óh be isteni!
Még ily szerep — nem, nem — soha, soha —
Még ilyen, ah, még sohasem nyírodott.
Oh fölséges szép nyírodalmi mű.
Óh nagy szabás, fenkölt szabadalom!
Óh nyírodalmas fény-szabadalom!
Óh szabadalmas diés-nyírodalom!
Nyir — szab — szab — nyir — —
- Szigligeti. Komámasszony, nem értem.
- Paulayné. Óh, az a tutyi, az a koronás!
A csat! A láncz! Óh milyen aufpucz az!
Én el vagyok ragadtatattatva!
- Szigligeti. Már hallottam ez elragadtatást.
- Paulayné. Ezt önnek köszönöm! Edus! Pusztit!
(*Pirulva elszalad.*)

NYOLCZADIK FÖLVONÁS.

(*Bekened Daladár a nyelvet az ajtón beöltögeti.
Szigligeti a jambicus röffel megveri, a mivel különben
nem sokat bizonyít. Zichy jelenti, hogy Marchalnál
fől van tállva. Publicum el.*)

Theatralia.

Udvári bolond.

Száz arannyal, (de nem Já-nossal) fölcifrázott Szigligeti 3 felvonásban.

Olyan okos darab, hogy az ember majd megbolondul bele. A nemesebb vigjáték fajához tartozik, amennyiben szereplői csupa nemesek, még a szerzője is. Okos darab, igen okos, komoly, és lélekemelő. Szerző megveti a vigjátékírók azon hatásvadászó eszközét, kik élcezzel vagy tréfával nem restellik a

közönséget nevetésre erőltetni. Szerző erőszakot senkin el nem követ. A ki akar s tud nevetni — az nevethet, de kényszerítőleg hatni a nézőre bölcsen s helyesen óvakodik a szerző.

A darab meséje a magasztos tendenciát fényesen igazolja. E tendencia a Bach-hivatalnokok elleni izgatás. Szerző történeti öltözetben s ügyesen oldja meg feladatát. Venczli értesülvén cseh bezirker földieitől, hogy Magyarországon a királyi székre pályázat van hirdetve, beadja folyamodványát a hiteles mellékletekkel ellátva. Csák Máté, az ismeretes szalma-szállító (a „Csákyszalmájához”) s trón-vállalkozó, neki hathatós pártfogását ajánlja s a reménydus királyi praetendens a bécsi hajóval szerencsésen megérkezik Visegrádra, hol egyelőre Görgey nyaralójában megszáll.

A várban lakik Paulayné, ki ez alkalomra aranyba bársonyba öltözött, minélfogva királyné és pedig Ágnes, kinek leánya Erzsébet. Ezt kellene mint jó parthiet Venczlinek elvenni. De Venczlinek jobban tetszik Jusztinak, akinek Venczlinél jobban tetszik a brebiri gróf, akire Venczli egy szerelmi levelet Liz, aki azt Jusztinak adja, aki azt Deodátának adja, akinek nem kell Szigeti Imre (nekem sem kellene), akinek Deodata sem kell, hanem Jusztin, akinek ő azonban nem kell

E bonyolatlából látni mily bolond ez a bolond.

A brebiri gróf jó hazafi lévén, ellenzi, hogy Bach-hivatalnok üljön a magyar trónon s inkább egy olasz concurrenst pártol. Victor Emanuel valamelyik rokonát, ki Amadeo példáján lelkesülve, a magyar koronát méltányos föltételek mellett kész elfogadni.

Venczli bolonddá teszi a brebiri grófot, a mi tekintvén, hogy a szerző jóvoltából együgyű legény is, könnyen megy. A brebiri gróf bolonddá teszi Venczlit és a brutto jövedelem első este volt 500 forint.

Venczli visszamegy Prágába, hol az anyja mint „cseh pimaszt” az étlapon alkalmazza, amint hogy azóta lett nemzeti eledellé is.

Szerző azonban még egy másik politikai czélt is kívánt darabjával elérni, egy Hancsik nevezetű alakban élesen sujtva az egész panszlavismust. Ez kassai bíró, titkos szabó és nyilvános mamlasz, a ki szabta a ruhákat, mint Szigligeti szabta ezen darabot és fog még szabni többet is. Azért van tán Magyarországon szabadság!

„LA STAGIONE.”

Madrigal.

Ó talián, ó talián!
Operánk volt — talán silány,
(Sok kicsi fiu s kicsi lány)
De épültünk rosz dalián
A ház jobbán és balián.
(Értsd Nácit is a taliánt.)
S van már cassában jó hiány
Roppant jövedelem miján . .
Csak, ha a hon határián
Tüllész puttyostól talián
Jön rendbe majd financiaim.

Orczy Bódog (Feliczián.)

Triolett.

Akármi jó a makkaróni
Ez egyet ki kell mondanom,
Hogy Boccolinit meg kell róni
— A kit kiküldött Zichy Tóni, —
Mert bár hasznos a makkaróni,
Roszul szerződött ő nagyon.
E megrovástól pattagóni
Király sem fog téged megóni,
Ó Boccolini, szomoróni,
E megrovást czélozta volt dalom.

Goivanni (a kis Pfefferóni.)

A szerkesztő postája.

Csetnek. A „sötét pejszörű” város-kapitány minden esetre ritka jelenség. De azért minek szegényt „megbillogozni”? — Tóth urnak, a „Bolond Miska” szerkesztőjének. Anélkül, hogy bevarna válaszat az ön ajánlatára, mint ezt a tisztesség magával hozta volna, nagy hűhóval azt híreszteli, hogy az ajánlat elől megugrottam. Miután a „Borsszem Jankó” hetilap, így csak nem jelenhetett meg az ön kedvéért mindjárt másnap, hanem természetesen csak a legközelebbi vasárnapon. Mint olvashatta, válaszoltam is az ön ajánlatára és válaszból megérthető, hogy én igenis állok eléje az ön fogadási ajánlatának, de csak úgy, ha ön váltja be előbb három év előtt hiteles tanuk jelenlétében tett fogadását. Míg ön e tekintetben nem felel meg a jogos követelésnek, önhöz illik legkevésbé a követelés. Legvilágosabban tűnik ki állításom és követésem igazsága az ön saját soraiból, miket akkor lapomba írt s mikből világosan kitűnik az, hogy a fogadás elől ön ugrott meg. E saját nyilatkozata után, világos hogy ön ugrott meg, Tóth ur. Amit ön utóbbi válaszában trafikáról, Babszemről, Andrásról s a walesi hercegnőről nagyelmésen öszeír: az csak azt mutatja, hogy mast beszél Bodóné mikor a bor arát kéri. Részemről befejeztem tekintem e vitát, a mely csak az ön siralmaival növel; mindamellett késznek nyilatkozva, azon perczen, melyben ön beváltja régi fogadását, elfogadni az ön ajánlatát is, illetőleg bebizonyítani: hogy azt a „pompás” sugási jelenetet úgy szerezte. Az Unschuld-Kirner-polemiára vonatkozólag csak annyit, hogy azt nem olvastam. Az az egy azonban világos előttem, hogy ebben a vitában — élve az ön szellemdus orthografiájával — kettőnk között aligha nem ön a L e f o s é.

Az alsó Dunaparton.

A Löffelshani. Micsoda! Az állam akarja kezébe venni a rendőrséget? Scandal!

A Kanalrézi. Pfuj tájxel! Dész is a Schand!

A Schmutztoni. Niederträchtig! Nem elég, hogy az a baron Radei Szegeden mind elfogja a társakat, itt

Pesten is akarnak rendet? Hát a Bach-korszakban élünk megint?

A Rádiszeppl. Hát ez a szabadság? Menjünk Bukarestbe! Ott még a tolvajnak van egy kis becsülete! (*Odamennek.*)

RÉSZLET-IVEK

 kamatszelvevényekkel.

Számos vevőim naponkint felszólítanak, hogy

török sorsjegyekre is részletiveket

bocássak ki; én a játéktervet szigorúan átvizsgáltam, és úgy találtam, hogy ez minden létező sorsjegyet előnyösségben fölülmul, minek folytán elhatároztam magamat t. megbízóim kívánatát teljesíteni.

Váltóüzletem sok évi fentartása óta e jelszóval:

„Csak Fortunánál található a valódi szerencse“

elvemül felvettem, a t. közönségnek mindig valamit ujat, előnyöset és hasznohozót ajánlani; ezuttal is oly arrangement-t hoztam létre, melynek következtében a befizetett részletek biztosítanak, a befizetett pénz kamatot hoz, és a résztvevő külön ingyen a két legérdekesebb és legelőnyösebb sorsjegyekre, melyet csak az európai tőzsdei árjegyzék bír felmutatni, egyedül és valamennyi nyerőre játszik.

Ugyanis 30 havi részletben 10 frtjával kapható nálam:

1 ötöd 1839. Rothschild állam-sorsjegy

és egy egész

3% teljesen befizetett 400 frankos török állam-sorsjegy.

Az 1839-iki Rothschild-sorsjegyeknek még csak 6 huzásuk lesz, a legközelebbi 1871. június 1-én történik, főnyeremény 220,000 frt. p. p.

Egy ötöd 1839-iki sorsjegy kihuzott sorozatát kötelezem magamat 260 frton egy hónappal a sorozathuzás után beváltani.

A 400 frankos török-sorsjegyeknek minden két hónapban van egy huzásuk, és pedig június 1-én, augusztus 1-én, október 1-én, december 1-én, február 1-én, april 1-én.

Főnyeremény 600.000, 300.000 stb. frank aranyban.

A legkisebb nyerő, melyet minden sorsjegynek nyerni kell, 400 frank aranyban; külön fizetek a befizetés tartama alatt kamat fejében 30 frankot aranyban s e czélb 1 a részletivek mindegyikén 5 db szelvény van 6 frankjával, melyek váltóüzletemben 6-6 hónaponként aranyban és minden levonás nélkül beváltatnak.

 Az első 10 frtos részlet befizetésével a vevő miadkét sorsjegy birtokába lép és úgy az egész nyereményekre mint a kamatélvezetre egyedül igényyel bír.

 Sorsjegyeim, melyek felől részletiveket kiállitok, bármikor megtekinthetők és minden órában kiválthatók.

 Előbb teljesített részletekért 6% évi kamatot engedek.

 Megkötött fizetek semmi szín alatt fel nem bonthatók.

Ezen beosztással úgy a játékedvelő közönségre, mint azokra, kik tőkájüket jól akarják kamatoztatni, teljes tekintettel voltam, és azon kellemes reményben, hogy a tisztelt közönség tömeges részvétellel fog megtisztelni,

vagyok tisztelettel

Huzási jegyzékek

ingyen és bérmentve küldetnek minden huzás után, még akkor is, ha az eredeti sorsjegyek már kiváltattak.

FISCHER M. L.

váltóház a „Fortunához“ Pesten.